

Εμμανουέλα Σχοινοπλοκάκη

Υποψήφια Διδάκτωρ του Πανεπιστημίου της Καλιφόρνιας, Σάντα Μπάρμπαρα, ΗΠΑ
Επισκέπτρια Ερευνήτρια ΚΕΜΕ-ΠΚ στο πλαίσιο συνεργασίας
με το Ερευνητικό Εργαστήριο Κλασικών Σπουδών, Τμ. Φιλολογίας

Αισχύλου Ικέτιδες.

Γυναικεία Μετανάστευση και Πολιτική Ταυτότητα

Πέμπτη, 22 Σεπτεμβρίου 2022, 17:30

Σύνδεσμος στη διαδικτυακή πλατφόρμα:

<https://us02web.zoom.us/j/84913094164?pwd=VknUSWpMRDlySnFBcjBGSmRDOWhWZz09>

Meeting ID: 849 1309 4164 | Passcode: 109716

Περίληψη

Η παλαιότερα σωζόμενη τραγωδία περί ασύλου, *Αισχύλου Ικέτιδες* (περ. 463 π.Χ.) έχει πρωταγωνίστριες έναν χορό αδερφών - ονόματι Δαναΐδες – οι οποίες, με τη συνοδεία του πατέρα τους Δαναού, μεταναστεύουν από τον Νείλο στο Άργος. Με αυτόν τον τρόπο, διαφεύγουν τη βία και τον επιβεβλημένο γάμο με τα ξαδέρφια τους, τους Αιγύπτιους. Η μετανάστευση και η δυναμική παρουσία των αδερφών που αιτούνται άσυλο και μόνιμη εγκατάσταση στο Άργος, είναι κεντρικοί θεματικοί άξονες του έργου· παρόλα αυτά έχουν μελετηθεί έως τώρα ως δευτερεύουσες πλευρές του. Στην παρούσα διάλεξη, θα αναδείξω τον ενεργό ρόλο και την πειστική επιχειρηματολογία των νεαρών γυναικών που καθιστά το αίτημά τους επείγον, αξιόπιστο, και δίκαιο. Η νέα ανάγνωση που προτείνω μας προσκαλεί να δούμε τις φαινομενικά ανίσχυρες ικέτιδες να αναδεικνύονται ως ένας αλληλέγγυος χορός γυναικών: αυτοπαρουσιάζονται τόσο ως ευάλωτες πρόσφυγες, όσο και ως μία ομάδα επαναπατριζόμενης ελληνικής διασποράς του Νείλου που χρίζει προστασίας από τους Αργείους. Οι σύγχρονοι πολιτικοί όροι “πρόσφυγας” και “διασπορά” συμβάλλουν στην κριτική διερεύνηση της εξαναγκαστικής μετανάστευσης και παράδοξης πολιτικής οντότητας των Δαναΐδων (π.χ. *άστοξένων*, *Αισχ. Ικέτ.* 356). Οι πρωταγωνίστριες θέτουν υπό αμφισβήτηση την ασύμμετρη σχέση εξουσίας μεταξύ της μετανάστριας γυναίκας-ξένης και του αυτόχθονα άνδρα-πολίτη και, τελικά, εξασφαλίζουν μια θέση στο Άργος. Η παρούσα μελέτη προβάλλει την αποφασιστικής σημασίας δράση των ίδιων των ηρωίδων στην αποδοχή τους στο Άργος, και στοχεύει να προσφέρει νέες ερμηνείες για τη σημασία εννοιών, όπως ο ικέτης, ο αυτόχθονας και ο βάρβαρος στην αρχαιοελληνική σκέψη και γραμματεία.

Η **Εμμανουέλα Σχοινοπλοκάκη** ολοκλήρωσε τις προπτυχιακές της σπουδές στο Τμήμα Φιλολογίας στο Πανεπιστήμιο Κρήτης, και αργότερα τις μεταπτυχιακές της σπουδές στο Πανεπιστήμιο της Χαϊδελβέργης. Το ενδιαφέρον της για το αρχαίο ελληνικό και ρωμαϊκό δράμα την ώθησε να γράψει την διπλωματική της εργασία για την παρουσία του Κάτω Κόσμου στον *Οιδίποδα επί Κολωνών* του Σοφοκλή. Η έρευνά της γύρω από το αρχαίο δράμα και την πρόσληψή του στο Πανεπιστήμιο της Οξφόρδης πυροδότησε το ενδιαφέρον της για τις (μετα)μοντέρνες προσλήψεις της αρχαιότητας, κυρίως αυτές στην νέα ελληνική γλώσσα (π.χ. ποίηση και μυθιστόρημα, θεατρικά έργα). Από το 2018 έχει ξεκινήσει τις διδακτορικές της σπουδές στο Πανεπιστήμιο της Καλιφόρνια, Σάντα Μπάρμπαρα ως υπότροφος της έδρας *Αργυρόπουλος* των Ελληνικών Σπουδών. Η διδακτορική της διατριβή επικεντρώνεται στην μετανάστευση και στην πολιτική ταυτότητα ηρωίδων και ηρώων του αττικού δράματος του πέμπτου αιώνα π.Χ. Παράλληλα με την έρευνά της, διδάσκει λατινικά, αρχαία και νέα ελληνικά στο UCSB. Επίσης, συμμετέχει σε διατμηματικά προγράμματα και δράσεις που προάγουν τις ανθρωπιστικές επιστήμες στο ευρύτερο κοινό (public humanities). Για την τρέχουσα ερευνητική επίσκεψή της στο Κ.Ε.ΜΕ. έλαβε την έγκριτη υποτροφία *Albert and Elaine Borchard European Studies* για το ακαδημαϊκό έτος 2022-23.